

Afgørelser – Reg. nr.: 00983.00

Fredningen vedrører: Østergård Egekrat

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 26-09-1946

Fredningsnævnet 04-09-1945

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

U d s k r i f t

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1946, den 26. September, afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af mundtlig og skriftlig Votering følgende

K e n d e l s e

i Sagen Nr. 636/45 vedrørende Fredning af et Egekrat paa Ejendommen Matr.Nr. 3a og 3c Østergaard, Lyhne Sogn.

Den af Fredningsnævnet for Ringkøbing Amtsradsreds den 4. September 1945 afsagte Kendelse er saalydende:

"Efter at det den 8/3-45 var kommet til Nævnets Kundskab, at Ejeren af Matr.Nr. 3g, 3c Østergaard, Lyhne Sogn, Gaardejer Otto Lausen, havde paabegyndt Fældning af Løvtræerne paa nævnte Ejendom, har Nævnet ved en samme Dag afsat foreløbig Kendelse i Medfør af Naturfredningslovens § 9, Stk. 2 paalagt Ejeren ikke at træffe Foreanstaltninger, der kan gribe forstyrrende ind i den bestaaende Tilstand og derved danne Hindring for Gennemførelsen af en paatænkt Fredning af det paa Ejendommen værende Egekrat.

Det fremgaar af en fra Nævnets sognevalgte Medlem i Egved Sogn, Skovrider A. Fischer, Tarm, indhentet Redegørelse, at det paagældende med Løvtræer (Eg) bevoksede Omraade, der dækker et Areal paa ca. 2,5 ha, med dets Vegetation af Ørnebregner, Lillikonvaller m.m. frembyder stor landskabelig Skønhed, og at der fra Egnens Befolkning er fremsat Ønske om at faa Fredningen gennemført.

Fra Danmarks Naturfredningsforening er det fremhævet, at Omraader som det her i Sagen omhandlede baade landskabeligt-æstetisk og som botaniske Studiefelter er af stor Betydning, og Foreningen har henstillet, at Fredningen gennemføres, saaledes at der indføres

Forbud mod Bebyggelse, mod Kreaturgræsning og Indplantning af Grantræ.

Ved et den 7/4 d.A. afholdt Møde, der har været ind-
særskilt/
varslet ved Underretning til Ejeren og Panthaverne i Ejendommen samt
til Ringkøbing Amtsraad og Lyhne Sogneraad har Nævnet besigtiget
Forholdene paa Stedet og forhandlet om Fredningens Gennemførelse.

Ved Besigtigelsen er Nævnet, som finder Fredningens Gen-
nemførelse som forelsaaet særdeles ønskelig af landskabeligt skøn-
hedsmæssige Grunde, blevet opmærksom paa, at et tilstødende Krat,
som er beliggende paa Kristian Rikardt Pedersens og Aksel Martinus
Pedersens Ejendom, Matr.Nr. 3a Østergaard, Lyhne Sogn, og som sammen
med det ovenfor omhandlede Areal danner et naturligt Hele, bør med-
inddrages under Fredningen. Nævnet har herefter ved Forhandling med
Ejerne af Matr.Nr. 3a opnaaet disses Tiltrædelse af en af Nævnet af-
fat+et saalydende Fredningsdeklaration:

" Underskrevne Kristian Rikardt Pedersen og Aksel Marti-
nus Pedersen som Ejere af Ejendommen Matr.Nr. 3a Østergaard, Lyhne
Sogn, erklærer herved med bindende Virkning for os og senere Ejere
af nævnte Ejendom, at det paa Matr.Nr. 3a beliggende Areal, der er
bevokset med Egekrat, skal være undergivet Naturfredning saaledes:

Aralet skal forblive henliggende i dets nuværende natur-
lige Tilstand og maa ingensinde bebygges, hverken varigt eller midler-
tidigt, ejheller opdyrkes, opløjes eller benyttes til Kreaturgræs-
ning. Omraadet skal bevares som en Helhed og maa ingensinde udstykkes.

Paa Aralet maa ikke fældes Løvtræer af nogen Art uden
efter forudgaaende Anvisning fra Fredningsnævnet for Ringkøbing
Amtsraadskreds, eller hvem Nævnet udpeger. Gran og Fyr maa ikke ind-
plantes, og den bestaaende Naaletræsbevoksning vil i videst muligt
Omfang være at fjerne ved Ejerens Foranstaltning.

Plantelivet paa Aralet fredes, saaledes at der intet
maa fjernes af Bundfloraen.

I det fredede Omraade maa ikke graves efter Grus, Sand
eller andet.

Der gives Almenheden Adgang til Færdsel overalt paa
det fredede Areal.

Det fredede Omraade kortlægges, event. tillige afmærkes
ved Fredningsnævnets Foranstaltning.

Nærværende Deklaration vil være at tinglyse paa den ovennævnte Ejendom med Prioritet forud for Pantehæftelser, men med Respekt af allerede tinglyste Servitutter og andre Byrder.

For Servitutpaalægget ydes et Vederlag een Gang for alle stort 200 Kr.

Paataleretten tilkommer Fredningsnævnet."

Ejendommen Matr.Nr. 3c, 3g, som ifølge Tingbogen tilhører Otto Lausen, er ved utinglyst Skøde overdraget til Gaardejer Emil Pedersen af Nordenskov, der har givet Møde under Sagen, hvori mod Otto Lausen trods lovlige Tilsigelse ikke har været mødt.

Det har ikke været muligt at opnaa nogen forligsmæssig Ordning med Emil Pedersen.

Hans oprindelig Paastand for Nævnet gik ud paa, at Fredningssagen alene burde nyde Fremme mod en Erstatning af 2.000 Kr., men han her efter Sagens Optagelse til Kendelse skriftligt meddelt Nævnets Formand, at han ønsker at "trække sit Erstatningskrav tilbage", hvilket under Hensyn til hans Henvisning til, at Arealet efter sagkyndigt Udsagn skal egne sig fortrinligt som Frugtplantage, og til Skrivelsens Formulering i det Hele nærmest synes at maatte forstås saaledes, at han protesterer mod Fredningens Gennemførelse overhovedet.

Da de paa Matr.Nr. 3a, 3c, 3g værende Egekrat ved deres Skønhed og under Hensyn til den paa Egnens sjældne Forekomst af Løvtræer skønnes at have væsentlig Betydning for Almenheden, for hvem ogsaa Adgangen til at færdes paa Arealerne af Hensyn til Befolkningens Friluftsliv skønnes at være af væsentlig Betydning, findes Omraaderne at burde undergives Naturfredning. Fredningens Omfang findes for begge Arealers Vedkommende at burde fastsættes som i fornævnte Deklaration fra Ejerne af Matr.Nr. 3a anført, dog at den Almenheden tilkommende Færdelsesret begrænses til Ret til gaaende Færdsel og paa eget Ansvar.

De fredede Omraader er kortlagt. Der skønnes ikke foreløbig at være Grund til Afmærkning.

Med Hensyn til Spørgsmålet om den Ejeren tilkommende

Erstatning godkender Nævnet, at der ydes Ejerne af Matr.Nr. 3a den i fornævnte Deklaration fastsatte Erstatning. Vedrørende Erstatningen til Ejeren af 3c, 3g, bemærkes, at der ikke er forelagt Nævnet Grundlag for at vurdere Ejerens Anbringende om Arealets Egnethed til Frugtplantage, en Mulighed som iøvrigt ikke blev fremført under Mødet den 7/4-45, hvor der alene var Tale om Ejerens Tab af Fortjeneste ved en af ham påstået Fældning med Henblik på Fremstilling af Hegns-pæle og om Ejendommens eventuelle Værdiforringelse i Almindelighed som Følge af en event. Fredningsservitut.

Efter Omfanget af den Indskrænkning i Ejerens Adgang til Udnyttelse af Arealet, som er en Følge af den iværksatte Fredning, findes Erstatningen at burde fastsættes til 1200 Kr.

Ifølge den pr. 10/3-45 udstedte Genpart af Ejendomsbladet er Ejendommen behæftet med tinglyst Pantegæld til Statskassen, den vest- og sønderjydske Kreditforening samt Pantebrev til Landmand Aage Mikkelsen, Ølgod. Sidstnævnte Pantebrev er aflyst under Sagens Behandling og afløst af Pantebrev fra den tinglyste Ejer, Otto Lausen, til den utinglyste Ejer, fornævnte Emil Pedersen, for 5.000 Kr. Medens Kreditforeningen ikke har givet Møde eller nedlagt Pæstand under Sagen, har Finansministeriet ved Skrivelse af 4/4-45 forbeholdt sig at kræve en Del af den eventuelle Erstatning anvendt til Indfrielse af Statslaanet. Da Fredningen imidlertid skønnes at være uden Indvirkning på Statskassens Sikkerhed, og da heller intet Hensyn til Efterpanthavernes Interesser skønnes at kunne begrunde, at nogen Del af Erstatningen tillægges Panthaverne, findes Erstatningen uden Afkortning at burde tilfalde den nuværende Ejer, Emil Pedersen.

Under Hensyn til, at Fredningen skønnes at frembyde overvejende Fordele for Lyhne Kommunes Beboere, findes denne Kommune i Medfør af Naturfredningslovens § 17, sidste Stk., at burde udrede den fulde Erstatning, 200 Kr., til Ejerne af Matr.Nr. 3a, samt 200 Kr. af Erstatningen til Ejeren af Matr.Nr. 3c, 3g, medens Resten af den sidstnævnte Erstatning, 1.000 Kr., udredes af Statskassen og Ringkøbing Amtsfond med Halvdelen til hver. Beløbene forrentes med 4% p.a. fra nærværende Kandelser Afsigelse at regne.

Den foreliggende Deklaration om Fredning på Matr. Nr. 3a vil ved Nævnets Foranstaltning være at forelægges Panthaverne

i Ejendommen med Opfordring til eventuelt ved tinglyste Paategninger paa de respektive Pantebreve at indgaa paa at respektere Fredningsbestemmelserne."

Kendelsen er indanket for Overfredningsnævnet af Ejeren af Matr.Nr. 3c og 3g, Gaardejer Emil Pedersen, med Paastand om visse Ændringer i Fredningsbestemmelserne samt Forhøjelse af den tilkendte Erstatning.

Overfredningsnævnet har besigtiget Forholdene paa Stedet og forhandlet med Ejeren.

Under Forhandlingerne enedes man med denne om, at han ikke skal være forpligtet til at fjerne den paa Ejendommen i Øjeblikket værende Naaletræsbevoksning, samt at han skal have Tilladelse til at lade sine Heste og Kreaturer færdes indenfor det Omraade af Arealets sydøstlige Hjørne, som nu er indhegnet. Hegnet skal forsynes med Møller eller andre Indretninger til fri Passage for Fodgængere.

Under Hensyn til den ret betydelige Indskrænkning i Rædigheds- og Udnyttelsesretten, som Fredningen medfører, har Overfredningsnævnet kunnet tiltræde, at der ydes Ejeren en noget større Erstatning end den af Fredningsnævnet fastsatte, og man enedes herefter med Ejeren om, at Erstatningen fastsættes til 1800 Kr. med Renter heraf 4 % aarlig fra den 4/9-45 at regne. Dette Erstatningsbeløb bør udredes af Lyhne Kommune, Statskassen og Ringkøbing Amtsfond i samme Forhold som den af Fredningsnævnet fastsatte Erstatning. Lyhne Kommune betaler herefter 300 Kr., Statskassen 750 Kr. og Ringkøbing Amtsfond 750 Kr.

Det er under Forhandlingerne oplyst, at ingen Del af Krattet ligger paa Matr.Nr. 3g, hvorfor dette Matr.Nr. udgaar af Fredningen.

Da Overfredningsnævnet i øvrigt kan tiltræde det i Fredningsnævnets Kendelse anførte, vil denne være at stadfæste med de af det foran anførte følgende Ændringer.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Ringkøbing Amtsrædsreds den 4. September 1945 afsagte Kendelse vedrørende Fredning af et Egekrat paa Ejendommen Matr.Nr. 3a og 3c Østergaard, Lyhne Sogn, vil være

et stadfæste med de af det foran anførte følgende Ændringer.

P.O.V.

Poul Andersen.

FREDNINGSNÆVNET>

UDSKRIFT

4/9-45

af Ringkøbing Amtsrådskreds.

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for

Ringkøbing Amtsrådskreds.

Aar 1945, den 4. September Kl. 17 foretog Formanden Sagen
 3/1945: angaaende Fredning af Egekrat i Østergaard,
 Lyhne Sogn.

Der fremlagdes:

Formanden afsagde saalydende ved Omsendelse vedtagen

K E N D E L S E :

Efter at det den 8/3 1945 var kommet til Nævnets Kundskab,
 at Ejeren af Matr.Nr. 3g, 3c Østergaard, Lyhne Sogn, Gaardejer
 Otto Lausen, havde paabegyndt Fældning af Løvtræerne paa nævnte
 Ejendom, har Nævnet ved en samme Dag afsagt foreløbig Kendelse i
 Medfør af Naturfredningslovens § 9, Stk. 2, paalagt Ejeren ikke
 at træffe Foranstaltninger, der kan gribe forstyrrende ind i den
 bestaaende Tilstand og derved danne Hindring for Gennemførelsen
 af en paatænkt Fredning af det paa Ejendommen værende Egekrat.

Det fremgaar af en fra Nævnets sognevalgte Medlem i Egvad
 Sogn, Skovrider A. Fischer, Tarm, indhentet Redegørelse, at det
 paagældende med Løvtræer (Eg) bevoksede Omraade, der dækker et
 Areal paa ca 2,5 ha, med dets Vegetation af Ørnebregner, Lillie-
 konvaller m.m. frembyder stor landskabelig Skønhed, og at der fra
 Egnens Befolkning er fremsat Ønske om at faa Fredningen gennem-
 ført.

Fra Danmarks Naturfredningsforening er det fremhævet, at
 Omraader som det her i Sagen omhandlede baade landskabeligt-
 æstetisk og som botaniske Studiefelter er af stor Betydning, og
 Foreningen har henstillet, at Fredningen gennemføres, saaledes
 at der indføres Forbud mod Bebyggelse, mod Kreaturgræsning og
 Indplantning af Grantræ.

Ved et den 7/4 d.A. afholdt Møde, der har været indvarslet
 ved særskilt Underretning til Ejeren og Panthaverne i Ejendommen
 samt til Ringkøbing Amtsråd og Lyhne Sogneraad har Nævnet besig-
 tigt Forholdene paa Stedet og forhandlet om Fredningens Gennem-

førelse.

Ved Besigtigelsen er Nævnet, som finder Fredningens Gennemførelse som foreslaaet særdeles ønskelig af landskabeligt skønhedsmæssige Grunde, blevet opmærksom paa, at et tilstødende Krat, som er beliggende paa Kristian Rikardt Pedersens og Aksel Martinus Pedersens Ejendom, Matr.Nr.3a Østergaard, Lyhne Sogn, og som sammen med det ovenfor omhandlede Areal danner et naturligt Billede, bør medinddrages under Fredningen. Nævnet har herefter ved Forhandling med Ejerne af Matr.Nr.3a opnaaet disses Tiltrædelse af en af Nævnet affattet saalydende Fredningsdeklaration:

"Underskrevne Kristian Rikardt Pedersen og Aksel Martinus Pedersen som Ejere af Ejendommen Matr.Nr.3a Østergaard, Lyhne Sogn erklærer herved med bindende Virkning for os og senere af nævnte Ejendom, at det paa Matr.Nr.3a beliggende Areal, der er bevokset med Egekrat, skal være undergivet Naturfredning saaledes:

Arealet skal forblive henliggende i dets nuværende naturlige Tilstand og maa ingensinde bebygges, hverken varigt eller midlertidigt, ejheller opdyrkes, opløjes eller benyttes til Kreaturgræsning. Omraadet skal bevares som en Enhed og maa ingensinde udstykkes.

Paa Arealet maa ikke fældes Løvtræer af nogen Art uden forudgaaende Anvisning fra Fredningsnævnet for Ringkøbing Amtsrådsreds, eller hvem Nævnet udpeger. Gran og Fyr maa ikke indplantes, og den bestaaende Naaletræsbevoksning vil i videst muligt Omfang være at fjerne ved Ejerens Foranstaltning.

Plantelivet paa Arealet fredes, saaledes at der intet maa fjernes af Bundfloraen.

I det fredede Omraade maa ikke graves efter Grus, Sand eller andet.

Der gives Almenheden Adgang til Færdsel overalt paa det fredede Areal.

Det fredede Omraade kortlægges, evt. tillige afmærkes ved Fredningsnævnets Foranstaltning.

Nærværende Deklaration vil være at tinglyse paa den ovennævnte Ejendom med Prioritet forud for Pantehæftelser, men med Respekt af allerede tinglyste Servitutter og andre Byrder.

For Servitutpaalaget ydes et Vederlag een Gang for alle stort
200 Kr. og resten af det samme beløb skal betales i 10 Renter
for Paatalefetten tilkommer Fredningsnavnet. Is det
Ejendommen Matr. Nr. 3c, 3g som ifølge Tingbogen tilhører
Otto Lausen, er ved utinglyst Skøde overdraget til Gaardejer
Emil Pedersen af Nordenskov, der har givet Møde under Sagen,
hvorimod Otto Lausen trods lovlige Tilsigelse ikke har været mødt.
Det har ikke været muligt at opnå nogen forligsmæssig Ord-
rning med Emil Pedersen.
Hans oprindelige Paastand for Navnet gik ud paa, at Fred-
ningsagen alene burde nyde Fremme mod en Erstatning af 2000 Kr.,
men han har efter Sagens Optagelse til Kændelse skriftligt med-
delt Navnets Formand, at han ønsker at "Trække sit Erstatnings-
krav tilbage", hvilket under Hensyn til hans Henvi-
sning til, at Arealet efter sagkyndigt Udsagn skal egne sig fortrinligt som
Frugtplantage, og til Skrivelsens Formulering i det Hele nærmest
synes, at maatte forstås saaledes, at han protesterer mod Fred-
ningens Gennemførelse overhovedet.
Da de paa Matr. Nr. 3a, 3c, 3g værende Egekrat ved deres
Skønhed og under Hensyn til den paa Egnen bjældne Forekomst af
Løvtræer, skønnes at have væsentlig Betydning for Almenheden, for
hvem ogsaa Adgangen til at færdes paa Arealerne af Hensyn til
Befolkningens Friluftsliv skønnes at være af væsentlig Betydning,
findes Omraaderne at burde undergives Naturfredning. Fredningens
Omfang findes for begge Arealers Vedkommende at burde fastsættes
som i fornævnte Deklaration fra Ejerne af Matr. Nr. 3a anført, dog
at den Almenhedens tilkommende Færdselsret begrænses til Ret til
gaaende Færdsel og paa eget Ansvar.
De fredede Omraader er kortlagt. Der skønnes ikke fore-
løbig at være Grund til Afmærkning.
Med Hensyn til Spørgsmaalet om den Ejernes tilkommende Er-
statning godkender Navnet, at der ydes Ejerne af Matr. Nr. 3a den i
fornævnte Deklaration fastsatte Erstatning. Vedrørende Erstatning
til Ejeren af 3c, 3g bemærkes, at der ikke er forelagt Navnet
Grundlag for at vurdere Ejernes Anbringende om Arealets Egnethed

til Frugtplantage, en Mulighed som iøvrigt ikke blev fremført under Mødet den 7/4 1945, hvor der alene var Tale om Ejerens Tab af Fortjeneste ved en af ham paatænkt Fældning med Henblik paa Fremstilling af Hegnspøle og om Ejendommens eventuelle Værdiforringelse i Almindelighed som Følge af en evt. Fredningsservitut

Efter Omfanget af den Indskrænkning i Ejerens Adgang til Udnyttelse af Arealet, som er en Følge af den iværksatte Fredning, findes Erstatningen at burde fastsættes til 1200 Kr.

Ifølge den pr. 10/3 1945 udstedte Genpart af Ejendomsbladet er Ejendommen behæftet med tinglyst Pantegæld til Statskassen, den vest- og sønderjydske Kreditforening samt et Pantebrev til Landmand Aage Mikkelsen, Ølgod. Sidstnævnte Pantebrev er afløst under Sagens Behandling og afløst af Pantebrev fra den tinglyste Ejer, Otto Lausen, til den utinglyste Ejer, fornavnte Emil Pedersen, for 5000 Kr. Medens Kreditforeningen ikke har givet Møde eller nedlagt Paastand under Sagen, har Finansministeriet ved Skrivelse af 4/4 1945 forbeholdt sig at kræve en Del af eventuelle Erstatning anvendt til Indfrielse af Statslaanet. Fredningen imidlertid skønnes at være uden Indvirkning paa Statskassens Sikkerhed, og da heller intet Hensyn til Efterpanthaveres Interesser skønnes at kunne begrunde, at nogen Del af Erstatningen tillægges Panthaverne, findes Erstatningen uden Afkortning at burde tilfalde den nuværende Ejer, Emil Pedersen,

Under Hensyn til, at Fredningen skønnes at frembyde overvejende Fordele for Lyhne Kommunes Beboere, findes denne Kommune i Medfør af Naturfredningslovens § 17, sidste Stykke, at burde udrede den fulde Erstatning, 200 Kr., til Ejerne af Matr.Nr. 3a, samt 200 Kr. af Erstatningen til Ejeren af Matr.Nr. 3c, 3g, medens Resten af den sidstnævnte Erstatning, 1000 Kr. udredes af Statskassen og Ringkøbing Amtsfond med Halvdelen for hver:

Beløbene forrentes med 4 % p.a. fra nærværende Kændelses Afsigelse at regne.

Den foreliggende Deklaration om Fredning paa Matr.Nr. 3a vil ved Nævnets Foranstaltning være at forelægge Panthaverne i Ejendommen med Opfordring til - eventuelt ved tinglyste Paategninger paa de respektive Pantebreve - at indgaa paa at respektere Fredningsbestemmelserne.

Th i b e s t e m m e s :

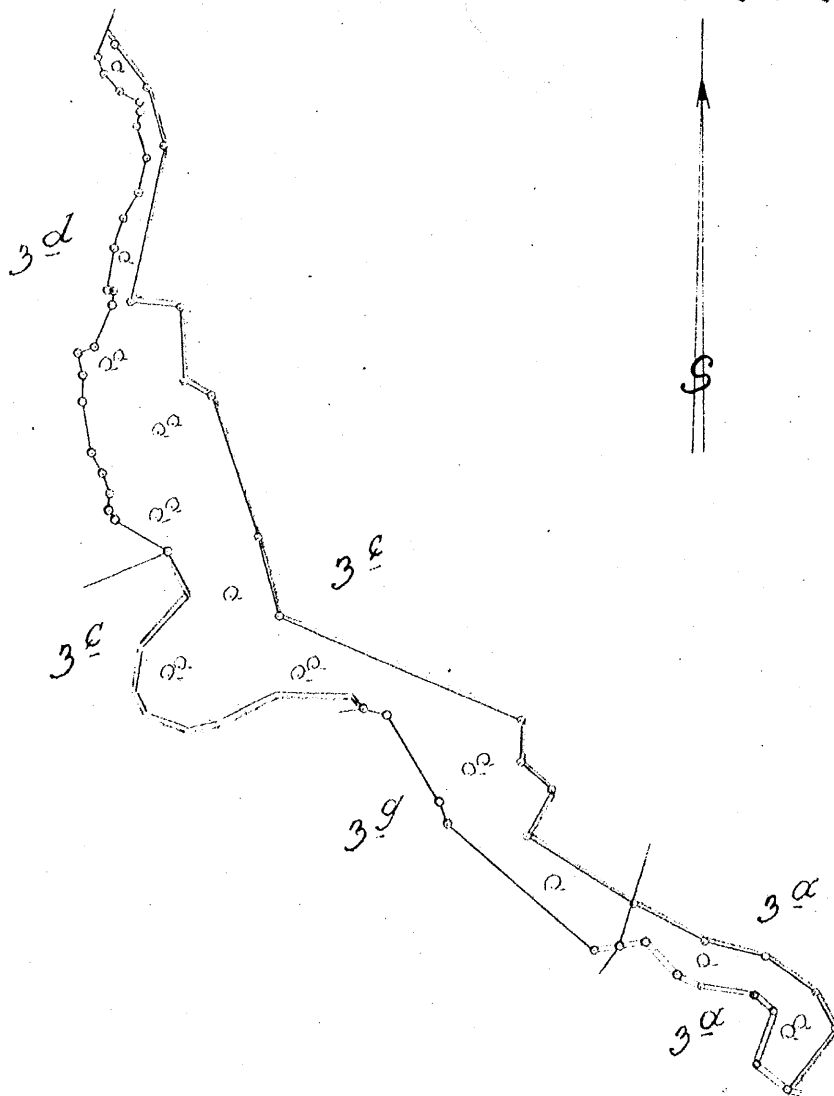
De paa Ejendommen Matr.Nr.3a Østergaard, Lyhne Sogn, og 3c, 3g smst., bør fredes i ovennævnte Omfang:

Der tilkendes Ejerne af Matr.Nr.3a, Gaardejerne Kristian Rikardt Pedersen og Aksel Martinus Pedersen en Erstatning paa 200 Kr. og Ejeren af Matr.Nr.3c, 3g, Gaardejer Emil Pedersen, Nordenskov, en Erstatning paa 1200 Kr. med Renter af Beløbene 4 % p.a. fra denne Kendelses Afsigelse at regne, indtil Betaling sker.

Erstatningen til Ejerne af Matr.Nr.3a udredes i sin Helhed af Lyhne Kommune, medens Erstatningen til Ejeren af Matr.Nr.3c, 3g udredes af Lyhne Kommune med 200 Kr., af Statskassen med 500 Kr. og af Ringkøbing Amtsfond med 500 Kr.

H.Richter Søren Kjærgaard Aage Uhre

.....

Fredet Egekrat paa
 Matr.Nr 3^α og 3^ε,
 "Østergaard Hovedgaard,
 Sogn: Lyhne
 Herred: Nørre Horne
 Amt: Ringkøbing

Areal beregnet efter Kortet:
 Areal af 3^α: 0,34 ha
 " " 3^ε: 2,44 ha

Udfærdiget den 1945 af *And Midhard*
 Landinspektør

Maalstoksforhold 1:4000

At denne Kort-Genpart er nøjagtig Genpart af det originale Kort vedrørende Eiendommen

Genpart. Ikenfærdig.

Matr. Nr. 3 og 3^ε, Østergaard

Skjærrer 6. 13-8 1945 *And Midhard*